Publicaties over recente zoogdieren van Nederland, verschenen in 2001

Bauke Hoekstra

Bornsestraat 118, 7601 GK Almelo, The Netherlands, e-mail: bhoekstr.1@hccnet.nl

Achterkamp, G. Muizen in de Starrevaart [Zuid-Holland]. Mammalaar 2001 (2): 3-4.

Achterkamp, G. Vleermuizen tellen in de winter. Amoeba 75 (2): 36-38.

Achterkamp, G., A-J. Haarsma & R. Jansen. De noordse woelmuis in het duingebied van Voorne in 2001. Rapport 2001.32. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.

Andela, D. & S. van de Berg. De terugkeer van de otter in de Oude Venen. Studentenrapport. Middelbare Bosbouw- en Cultuurtechnische School, Velp, Nederland.

Anonymus. Bijzondere vleermuizen in Nederland. Zoogdier 12 (2): 37.

Anonymus. Vossenproblematiek in Noord-Holland. De Tringiaan 24: 100-106.

Anonymus. Reeëntellingen in de Dordtse Biesbosch. Veldwerk 2 (3): 2-3.

Anonymus. Muizenmarathon in de Biesbosch. Veldwerk 2 (3): 6-7.

Anonymus. Bevers vestigen zich in Dordrecht. Veldwerk 2 (4): 1-2.

Anonymus. Zoogdieren in de gemeente Zwijndrecht. Veldwerk 2 (4): 9-11.

Anonymus.Vleermuizen in het Moretusbosch, inventarisatie. Bureau Mertens, Beek-Ubbergen, Nederland.

Anonymus. Een huisspitsmuis is geen gewone muis. Dierplagen Informatie 4 (2): 14-15.

Ark, A. van der. Natuurbeheer van de Stichting Abrona op het landgoed de Sterrenberg [gemeente Zeist]. Te Velde 43: 21-39. [zoogdieren pp. 23, 26, 28]

Baarspul, T. & V. Dijkstra. Het succes van de bever: evaluatie van de herintroductie in Nederland. Natura 98: 204-207.

Bak, A. & H.W. Waardenburg. Vossen in Noord-Holland, ontwikkeling en toekomst. Bureau Waardenburg, Culemborg, Nederland.

Bakker, A. Ouderschapsbepalingen en sociale structuur van de vos in Meijendel. Holland's Duinen 38: 49-56.

Barends, F. Muskusratvangst in gebieden waar ook de otter leeft. Provincie Zuid-Holland, Dienst Muskusrattenbestrijding, Den Haag, Nederland.

Barendse, R. & M. La Haye. Kleine zoogdieren langs de Amer en het Hollands Diep. Rapport 2001.24. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.

Beek, J. van. Noordse woelmuis in de Westeinderplassen, Braassemermeer, Wijde Aa, Geerpolder, Drecht, Buitendijkse Oosterpolder en de Kromme Mijdrecht. Mammalaar 2001 (1): 20-29.

Beekers, B. De Gelderse Poort, bekeken door otterogen. Studentenrapport. Middelbare Bosbouw- en Cultuurtechnische School, Velp, Nederland.

Bekker, H. Meervleermuizen in Gouda, toch nog welkom. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 35, 12 (1): 5.

Bekker, J.P. [Inventarisatie] Veldwerkgroep in Zeeuws Vlaanderen. Zoogdier 12 (1): 30-31.

Bekker, J.P. & K. Mostert. Muizen en ratten in de delta; een inventarisatie van de twintigste eeuw. Archief van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen 2001: 137-190.

Bekker, J.P., L. Calle, S. Dobbelaar, N.J. Honingh & K. Mostert. Zoogdierinventarisatie West Zeeuwsch-Vlaanderen. Mededeling 57. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.

Bergmans, W. & E. Blom (red.). Invasive plants and animals: is there a way out? Proceedings Conference on Alien Invasive Species, 26 september 2000, Nationaal Museum voor Natuurlijke Historie Naturalis, Leiden. Netherlands Committee for International Union for the Conservation of Nature (IUCN), Amsterdam, Nederland.

Bijlsma, F. Dassen en maatregelen: Een onderzoek naar de uitgevoerde maatregelen ten behoeve van

het herstellen van de dassenpopulatie en de relatie daartussen in de periode 1990 tot en met 2000. Studentenrapport. Hogeschool Delft, Delft, Nederland.

Bijlsma, R.G. All that remains: bij de dood van een reekalf. Zoogdier 12 (4): 14-16.

Bleeker, T., M. Moonen & F. Leereveld. Verslag van het 1e jaar van het monitoringsproject *De das in Zuidoost-Fryslân*, periode eind maart 1999 tot april 2000. Staatsbosbeheer, Utrecht, Nederland.

Bode, T., R. van der Kuil & D. Tuitert. Waarnemingen bij een kolonieplaats van meervleermuizen. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 37, 13 (2): 6-7.

Boer, H.Y. de. Schuwheid bij hertachtigen: op zoek naar een relatie tussen vluchtafstand en jacht bij ree (*Capreolus capreolus*), damhert (*Dama dama*) en edelhert (*Cervus elaphus*). Studentenrapport. Wageningen Universiteit, Wageningen / Gemeentewaterleidingen, Amsterdam, Nederland.

Boers, B. Wildweiden en edelherten. Het Edelhert 37 (2): 14-18.

Bongers, F. Vleermuiswerkgroep defensieterreinen [jaarverslag, wintertellingen]. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 5-7.

Bongers, W. & H. Limpens. Vleermuizen en vleermuis-onderzoek. Zoogdier 12 (2): 21-25.

Bosveld, A.T.C. & P.A.F. de Bie. Validatie van biomarkers voor de bepaling van effecten van vergiftiging in terrestrische fauna; effecten van TCDD en PAK in de huisspitsmuis (*Crocidura russula*). Rapport 154. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.

Bosveld, A.T.C., J.B.F. de Jong & P.A.F. de Bie. Effects of hormone disrupting chemicals in terrestrial mammalian wildlife: exposure levels and effects on reproductive organs in common shrews (*Sorex araneus*) in the Biesbosch. In: A.D. Vethaak, G.B.J. Rijs, B. van der Burg & A. Brouwer (red.). Endocrine-disrupting compounds: wildlife and human health risks: 49-53. Proceedings symposium, 27 oktober 1998, Den Haag. Rijksinstituut voor Kust en Zee, Middelburg, Nederland.

Bosveld, A.T.C., N.W. van den Brink, J.B.F. de Jong & P.A.F. de Bie. Biomarker responses in small mammals to establish ecotoxicological effects of contaminants in the Rhine river forelands in the Netherlands. In: Biomarkers' 2001; biomarkers of environmental contamination, 24-26 september 2001, Novotel Vermar, Póvoa de Varzim, Portugal.

Boxhoorn, A. & J. Luppers. Projectplan voor de introductie van wisent en edelhert in de Stille Kern. Studentenrapport. Middelbare Bosbouw- en Cultuurtechnische School, Velp, Nederland.

Brasseur, S.M.J.M. & P.J.H. Reijnders. Zeehonden in de Oosterschelde, fase 2: Effecten van extra doorvaart door de Oliegeul. Rapport 353. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.

Brandjes, J. & G. Smit. Muizen in buizen. Een andere methode voor het bepalen van populatiedichtheden. Zoogdier 12 (2): 9-12.

Brandjes, G.J., G.F.J. Smit & A.J.M. Meijer. Aangereden dieren langs spoorwegen. Ontsnipperingsonderzoek voor spoorwegen deel 4. Rapport 01-026. Bureau Waardenburg, Culemborg, Nederland.

Brandjes, G.J., I. Tulp & M.J.M. Poot. Het gebruik van faunapassages langs watergangen onder rijkswegen. Experimenteel onderzoek - deel 2, aangepaste situatie. Rapport 01-013. Bureau Waardenburg, Culemborg, Nederland.

Brandjes, G.J., G. Veenbaas & I. Tulp. Het gebruik van faunapassages langs watergangen onder rijkswegen: resultaten van een experimenteel onderzoek. DWW-Ontsnipperingsreeks deel 40. Rijkswaterstaat, Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft, Nederland.

Breukelen, L. van, R. Schoon, R. te Welscher. Project Experimentele beëindiging beheersjacht op reeën in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Jaaroverzicht 2000. Gemeentewaterleidingen, Amsterdam, Nederland.

Brink, N.W. van den & A.T. Bosveld. Analyses of occurence of PCB congeners as potential biomarkers for endocrine disruption by P450 inducers: where to draw the line for adverse effects? In: A.D. Vethaak, G.B.J. Rijs, B. van der Burg & A. Brouwers (red.). Endocrine-disrupting compounds: wildlife and human health risks: 24-26. Proceedings symposium, 27 oktober 1998, Den Haag. Rijksinstituut voor Kust en Zee, Middelburg, Nederland. [bever, otter, spitsmuis]

Broek, F. Berekeningen roodwildbalans 2001 in de vrije wildbaan op de Veluwe. Het Edelhert 36 (3): 6-7.

Broekhuizen, S., G.J.D.M. Müskens, F.J.J. Niewold & J.B.M. Thissen. Heimkehrer und Neubürger unter den Säugetieren der Niederlande im 19. und 20. Jahrhundert. Beiträge zur Jagd- und Wildforschung 26: 155-170.

Bruijn, Z. Rosse vleermuis markeert baltslocatie. Zoogdier 12 (4): 32.

Bruijn, Z. Vleermuizen in Birkhoven-Bokkeduinen [Utrecht]. Te Velde 43: 6-8.

Bruijn, J. de. Zoogdieren in de gemeente Zwijndrecht – grondgebonden zoogdieren. Uitgeverij Strix, Dordrecht, Nederland.

Bruyster, D. Bevers in de Blauwe Kamer. Mijn Landschap 2001 [winternummer]: 5-9.

Buise, M. Ondergrondse woelmuis. In: C. Jacobusse & M.A. Hemminga (red.). Zeldzaam Zeeuws: 88-89. Stichting Zeeuwse Landschap, Heinekenszand, Nederland.

Bureau Waardenburg. Onderzoek naar mogelijke effecten van verontreinigingen in de Maasuiterwaarden op dassen: Notitie verkennende bemonstering augustus 2001. Bureau Waardenburg, Culemborg, Nederland.

Caspers, T. Grote zoogdieren in Brabant. Brabants Landschap 2001 (6): 3-20.

Chapman, N. Pas op, de muntjak komt er aan! Capreolus 9 (32): 9-11.

Chijs, T. van der. Vossenproblematiek in Noord-Holland. De Tringaan 24: 100-106.

Cnoop Koopmans, A.J. Faunabeleid op de Veluwe. Argus 26 (2): 6-9.

Cnoop Koopmans, A.J. Reeën in de Zandvoortse duinen zonder bejaging. Argus 25 (2): 8-11.

Conrads, O. Rehabilitatie van vossen in Nederland. Dierenbescherming, Hilversum, Nederland.

Daalmeijer, M. & J. Driehuis. Het edelhert in het Drents-Friese Wold; mogelijkheden en invloeden van een te introduceren edelhertpopulatie. Studentenrapport. Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein, Velp, Nederland.

Dam, P.J.E.M. van. De Hollandse konijnentuin: de vorming van een kunstmatig ecosysteem in de duinen 1300-1600. Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis 27: 322-335.

Dam, P.J.E.M. van. Status loss due to ecological success. Landscape change and spread of the rabbit. Innovation. The European Journal of Social Sciences Research 14 (2): 157-170.

Dekker, J. Eerste dassenburcht in Flevoland. Zoogdier 12 (1): 26-27.

Dekker, J. Reconstruction of the micro-satellite variation of the extinct Dutch otter population using museum specimens. Gene diversity, bottleneck detection and the origin of a "pro extinction" otter. Studentenrapport. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.

Dekker, J.J.A. & H.A.H. Jansman. Reconstruction of the micro-satellite variation in the former Dutch otter population using evidence from museum specimens. In: Anonymus (red.). Tagungsband mit Abstracts zum 19. Marderkolloquium, 14–17 september 2000: 19. Wildforschungsstelle des Landes Baden-Württemberg, Aulendorf, Duitsland.

Dekker, J.J.A., A. Stein & I.M.A. Heitkönig. A spatial analysis of a population of red fox (*Vulpes vulpes*) in the Dutch coastal dune area. Journal of Zoology (London) 255: 505-510.

Deursen, C. van. De vos is terug, het duin is veranderd. Noord-Hollands Landschap 2001 (2): 26-29.

Dijkstra, V. Bever-transect-tellingen in de Biesbosch in 2001: eerste aanzet naar een eenvoudige methode om de beverpopulatie in de Biesbosch te monitoren. Rapport 2001.16. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.

Dijkstra, V. Wintertellingen vleermuizen. De Telganger 3: 4.

Domingo, M., E. Degollada, J.M. Alonso, F. Alegre, A. López & M. García Hartmann. Tensional pneumothorax in small cetaceans. In: M. García Hartmann (ed.). Proceedings of the third ECS Workshop on cetacean pathology: lung pathology; Lissabon, Portugal, 14 maart 1996. European Cetacean Society Newsletter: 19-25.

Douma, T. Vleermuiskasten in Overijssel. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 38, 13 (3): 13.

Douma, T. Vleermuizen in oude gebouwen. Zoogdieren in Overijssel, Nieuwsbrief 5: 2.

Douma, T. Koloniemonitoring van vleermuizen op Eerde/Eerder Achterbroek en de Colckhof 2001. Intern rapport. Natuurmonumenten, 's-Graveland, Nederland.

Douma, T. Vleermuizen in oude gebouwen. Een onderzoek in de provincie Overijssel naar het voorkomen van vleermuizen in kerken, kastelen en watertorens in opdracht van de provincie Overijssel. Natuur en Milieu Overijssel, Zwolle, Nederland.

Driehuis, J. Straks edelherten in het "Drents-Friese Wold"? Het Edelhert 36 (4): 11-13.

Eekelen, R. van & G.F.J. Smit. Het gebruik door dieren van zes viaducten in Noord-Brabant. Rapport 01-093. Bureau Waardenburg, Culemborg, Nederland.

Ellenbroek, G. Dassenleed in Zuid-Limburg. Argus 25 (3-4): 32-37.

Engeldorp Gastelaars, B.H.G. van. Braakbalmonitoring uitgeplozen. Evaluatie van het meetnet Braakbalmonitoring. Studentenrapport. Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg, Nederland.

Engelmoer, M. De kokmeeuw: kommer en kwel, de vos of slijkgarnaal in het spel? Twirre 12: 173-175.

Es, R. van. Nieuwe vleermuiskelder in Drenthe. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 37, 13 (2): 8-9.

Feenstra, H. Vogels, zoogdieren, reptielen en amfibieën van het Fochteloërveen in 1998 en 1999. Vereniging Natuurmonumenten, 's-Graveland, Nederland.

Fouchier, R.A.M., T.M. Bestebroer, B.E.E. Martina, G.F. Rimmelzwaan & A.D.M.E. Osterhaus. Infection of grey seals and harbour seals with influenza B virus. In: A. Osterhaus, N. Coc & A. Hampson (red.). Options for the control of influenza IV: 225-231. Exerpta Medica. Series 1219. Elsevier Science, Amsterdam, Nederland.

Geldermans, F. & C. Rebel. Zeetrektellingen te Huisduinen. Jaarverslag 2000. Zeezoogdieren. De Steenloper 19 (101): 48-49.

Giessen, J.W.B. van der, Y. Rombout, E.G. Evers, B. Arends & A. van der Veen. The prevalence of *Echinococcus multilocularis* in foxes in Groningen 1998. Rapport 258725003. Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven, Nederland.

Glas, G. & N. Nauta. Jaarverslag Vlegel [Vleermuiswerkgroep Gelderland]. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 8-9 / Nieuwsbrief 37, 13 (2): 17-18.

Goudzwaard, L. & H.H. Bartelink. Effecten van dunning en vraat [van ree] op spontane verjonging in eiken-dennenbossen. Nederlands Bosbouw Tijdschrift 73 (3): 23-27.

Goutbeek, K. De kick van rubber [steenmarter]. Grasduinen 2001 (1): 36-37.

Goutbeek, K. Hapsnap-vossen [stadsvossen in Den Haag]. Grasduinen 2001 (2): 66-67.

Goutbeek, K. Watermanager van nature [bever]. Grasduinen 2001 (7): 42-45.

Grift, E.A. van der. The impacts of railroads on wildlife. The Road-RIPorter 6 (6): 8-10.

Grift, E.A. van der & B.J.H. Koolstra (red.). Toets natuurontwikkelingsplan en natuurbrug in Zanderij Crailo; nut en noodzaak van de ecologische verbinding, effectiviteit van de natuurbrug en toetsing herinrichting sportpark [hoefdieren, das, aardmuis, grootoorvleermuis en boommarter]. Rapport 168. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.

Grift, E.A. van der & J. Verboom. Levensvatbaarheid van de dassenpopulatie in Midden-Limburg na aanleg van Rijksweg 73-Zuid. Modelevaluatie van effecten van de toekomstige rijksweg Venlo-Roermond inclusief mitigerende en compenserende maatregelen op de levensvatbaarheid van de dassenpopulatie in Midden-Limburg. Rapport 099. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.

Grift, E.A. van der, Y.R. Hoogeveen, D.A. Kamphorst, C.F. Jaarsma, R.J.M. Kleijberg, A.A.G. Piepers, R.P.H. Snep, M. Soesbergen, G. Veenbaas & J.G. de Vries. Fragmentation by existing infrastructure. In: A.A.G. Piepers (red.). Infrastructure and nature; fragmentation and defragmentation: 47-72. [o.a. konijn, egel, das, ree, haas, boommarter, rosse woelmuis, bever, otter, waterspitsmuis]. Rijkswaterstaat, Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft, Nederland.

Gronert, A. Jonge grijze zeehond op Hondsbossche zeewering. De Windbreker 143: 3.

Gronert, A. Bruinvis bij de Kerf, interessant voor onderzoekers. De Windbreker 143: 5.

Groot Bruinderink, G.W.T.A. & G.J. Spek. De A12 overkomen. Uitbreiding van het leefgebied van edelhert en wild zwijn op de Veluwe met gebieden ten zuiden van de A12. Rapport 232. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.

Groot Bruinderink, G.W.T.A., D.R. Lammertsma & R. Hengeveld. Ruim baan voor de Europese EHS. Natuurbeheer 40: 85-88.

Groot Bruinderink, G.W.T.A. & D.R. Lammertsma. Terreingebruik en gedrag van runderen, pony's, edelherten, reeën en wilde zwijnen in het Nationaal park Veluwezoom van de Vereniging Natuurmonumenten. Rapport 343. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.

Groot Bruinderink, G.W.T.A. & D.R. Lammertsma. Hoefdieren in de Manteling van Walcheren. Rapport 390. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.

Gubbels, E.J. & J.W.M. Baars. Dossier hamster. Bedreigde diersoorten, internationale verdragen en falende overheden - Bedrijventerrein Heerlen-Aken en de kwestie hamster. Stichting Hamster- / Dassenwerkgroep Limburg, Margraten, Nederland.

Haaften, J. van. Leeftijd van hinde beïnvloedt geslacht van haar kroost. Het Edelhert 36 (4): 20-21.

Haaften, J. van. Predatie en concurrentie. Capreolus 9 (28): 8-11.

Haaften, J. van. Reeën, vossen en wilde zwijnen. Capreolus 9 (32): 12-14.

Haan, A. Zoogdieren in de gemeente Zwijndrecht – vleermuizen. Uitgeverij Strix, Dordrecht, Nederland.

Haan, A. De Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) op de Sassenplaat. Stichting Natuur- en Vogelwacht Dordrecht, Dordrecht, Nederland.

Haan, A. De zoogdieren van het Eiland van Dordrecht.

Natuur- en Vogelwacht Dordrecht, Dordrecht, Nederland.
Haarsma, A-J. Vleermuizen rondom het Alverna klooster. Mammalaar 2001 (1): 15-17.
Haarsma, A-J. Vleermuiskasten. Mammalaar 2001 (2): 23-24.
Haarsma, A-J. Pygmaeus dwergvleermuis (Leach, 1825). Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 4.
Haarsma, A-J. Vroege vleermuizen. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 21-22.
Haarsma, A-J. Rosse vleermuizen in Zuid-Holland. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 38, 13 (3): 9-11.
Haarsma, A-J. Watervleermuizen in de Waterleidingduinen. Onderzoek naar voedsel en habitat. Zoogdier 12 (1): 15-19.
Haarsma, A-J. Rosse vleermuizen inventarisatie van de binnenduinrand in Zuid-Holland 2001. Stichting Vleermuisbureau Zuid-Hollandse Milieufederatie, Rotterdam, Nederland.
Haarsma, A-J., G. Achterkamp & R. Janssen. Meervleermuizen in het land van Wijk en Wouden [Zuid-Holland]. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 38, 13 (3): 6-8.
Hendriks, J. Edelhert en wild zwijn in Limburg en Noord-Brabant? Nederlands Bosbouw Tijdschrift 73 (2): 14-16.
Heijkers, D.W., R.F.M. Krekels & G. Hoogerwerf. Evaluatie Hamstermonitoring Ruime Jas Mergelland-West 1996-2000. Bureau Natuurbalans/Limes Divergens, Nijmegen, Nederland.
Henkens, R.J.H.G., H.[A.] Berends, D.A. Jonkers & J.G. de Molenaar. Interacties tussen grote grazers en recreanten; een verkenning van risico's en oplossingen. Rapport 249. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.
Hoedt, A. ten. Effecten van de afsluiting van natuurgebieden op het gedrag van grote zoogdieren. De Levende Natuur 102: 270-272.
Hoeve, R. Geheimzinnige bosroofdieren. Natuurlijk Overijssel 2001 (4): 10-11.
Horst, R. Vossen rond het Lauwersmeer. De Nederlandse Jager 106 (11): 10-11.
Hoorn, D.A.C. van den. Veluwe, eindeloze armoe aan mineralen. Het Edelhert 36 (1): 7-9.
Hoorn, D.A.C. van den. De muntjak een blijvertje? Het Edelhert 36 (4): 11-16.
Huijser, M. Einfluss des Verkehrs auf Igel-Populationen. In: M. Neumeier & U. Seewald (red.). Rund um den Igel: 11-21. Dokumentation 2. Fachtagung. Münster, Westfalen, 26-27 mei 2001. Pro Igel e.V., Neumünster, Duitsland.
Huijser, M.P. Minder doodgereden egels door een uitgekiende inrichting landschap. Inzicht in Natuur 13 (2): 9.
Huijser, M.P., B.G. Meerburg, B. Voslamber, A.J. Remmelzwaal & R. Barendse. Mammals benefit from reduced ditch clearing frequency in an agricultural landscape. Lutra 44: 23-40.
Huijser, M., B. Meerburg, B. Voslamber, A. Remmelzwaai & R. Barendse. Meer zoogdieren bij minder vaak maaien van slootkanten. Praktijkonderzoek 14 (5): 23-25.
Huitema, H. Jaarverslag 2000. Vleermuiswerkgroep Gelderland, Arnhem, Nederland.
Huitema, H. Kernhems vleermuizenreservaat; bescherming of indianenverhalen? Zoogdier 12 (1): 3-8.
Huitema, H. Vleermuisinventarisatie in het kader van de MER Hunzegat. Rapport 2001.08. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Huitema, H. Vleermuizen van de woningbouwlocatie Kernhem in 2001. Rapport 2001.20. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Hullu, E. de. Vleermuizen in de Limburgse kalksteengroeven. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 37, 13 (2): 4-6.
Jacobs, J. & A. Steenvoorden. Waargenomen zoogdieren in Noordwijk en omgeving (m.n. Coepelduynen). De Strandloper 38 (3): 14.
Jansen, E.A., B.C.E. van Noort, A. van Hunnik & G. de Jong. Het belang van scheuren en spleten voor vleermuizen. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 38, 13 (3): 5-6.
Jansen, W. Een [bever-]velddag in Limburg. Nieuwsbrief Beverwerkgroep Nederland / VZZ, Castor 9: [2].
Jansen, R. & K. Spoelstra. Zeldzame vleermuizen terug in Nederland. Mammalaar 2001 (2): 12-22.
Jansman, H.A.H., P.R.F. Chanin & J.F. Dallas. Monitoring otter populations by DNA typing of spraints. IUCN Otter Special Group Bulletin 18 (1): 12-19.
Jansman, H.A.H., A.T.C. Bosveld, B.C. van Dam & F.J. Niewold. Genetical and hormonal monitoring of otters *Lutra lutra* by analysis from spraints. Wissenschaftliche Mitteilungen Niederösterreichisches Landesmuseum 14: 129-130.
Jansman, H., G. Müskens & S. Broekhuizen. Boommarter blijkt opossum. Zoogdier 12 (1): 26.
J[anssen], R. Vleermuizen tellen in Fort Everdingen 2000. Mammalaar 2001 (1): 7-9.

Janssen, R. Honderd kerken, zo gepiept. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 35, 12 (1): 9-12.
Janssen, R. Kerkzolderonderzoek, helemaal zo gek nog niet! Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 23-25.
Janssen, R. Baardvleermuizen in het westen van de Betuwe. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 37, 13 (2): 6.
Janssen, R. & B. Kranstauber. Objecten tellen in het westen van de Betuwe, in het Land van Maas en Waal en een in Kanis! Mammalaar 2001 (1): 18-19.
Janssen, R. & T. de Kruif. Vleermuisobjecten tellen rond Tiel. Mammalaar 2001 (1): 35-35.
Janssen, R., G. Achterkamp, A-J. Haarsma & B. Kranstauber. Franjestaarten in Warnsveld. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 37, 13 (2): 14-15.
Janssen, R. & K. Spoelstra. Zeldzame vleermuizen terug in Nederland? Zoogdier 12 (2): 28-29.
Jong, T. de. Afgekloven en weggeworpen. Vleesconsumptie in de laat-middeleeuwse stad [zwarte rat, Eindhoven]. Bijdragen tot de Geschiedenis bijzonderlijk van het aloude Hertogdom Brabant 84: 376-398.
Kaal, R. Vleermuistelling in de Aardhuisput. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 37, 13 (2): 9-11.
Kaal, R. Watervleermuis in insectenval. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 37, 13 (2): 13.
Kastelein, R. Gehoorcapaciteit bruinvissen kan verstrikking in visnetten voorkomen. Zoogdier 12 (2): 18-20.
Kastelein, R.A., D. de Haan, N. Vaughan, C. Staal & N.M. Schooneman. The influence of three acoustic alarms on the behaviour of harbour porpoises (*Phoecoena phocoena*) in a floating pen. Marine Environmental Research 52: 351-371.
Kluskens, J. Vleermuizen in huis. Natuurhistorisch Maandblad 90: 118.
Kluskens, J. Laatvlieger op vliegles. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 12.
Koelman, R. Mannetje rosse vleermuis geniet van vuurwerk. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 38, 13 (3): 9.
Koelman, R. Rousettus vleermuis in Groningen. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 38, 13 (3): 15.
Koks, B.J., C.W.M. van Scharenburg & E.G. Visser. Grauwe kiekendieven *Circus pygargus* in Nederland: balanceren tussen hoop en vrees [prooilijst Groningen]. Limosa 74: 121-136.
Kompanje, E.J.O. Een bijzondere aanwinst: ingekorven vleermuis (*Myotis emarginatus*). Straatgras 13 (1): 8-9.
Kompanje, E.J.O. Review of strandings and catches of *Tursiops truncatus* (Mammalia: Cetacea, Odontoceti) in the Netherlands between 1754 and 2000. Deinsea 8: 169-224.
Kompanje, E.J.O. & M. Garcia Hartmann. Intraspongious disc herniation (Schmorl's node) in *Phocoena phocoena* and *Lagenorhynchus albirostris* (Mammalia: Cetacea, Odontoceti). Deinsea 8: 135-141.
Koolstra, B.J.H., B. Verboom & J. Dirksen. Ecologische effecten van het bestemmingsplan Birkhoven-Noord; beschrijving van de ecologische gevolgen voor vleermuizen en een toets van deze effecten aan de EU-Habitatrichtlijn en Natuurbeschermingswet. Rapport 339. Alterra - Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen, Nederland.
Korsten, E. Verslag wintertellingen de Mattemburgh 2001 [Noord-Brabant]. 't Grootoortje 8 (2): 10-14.
Korsten, E. Zon op – zon onder. Hulpmiddel bij het plannen van vleermuisactiviteiten.'t Grootoortje 8 (2): 15-17.
Korsten, E. Kraamkolonies van watervleermuis en rosse vleermuis in één spechtengat. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 20.
Korsten, E. Vleermuizeninventarisatie Zoonmeer en omliggende terreinen. Rapport 2001. 22. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Korsten, E. & P. Twisk. Verslag vleermuiskamp Mattemburgh 2000. 't Grootoortje 8 (2): 27- 34.
Krekels, R.F.M. & D.W. Heijkers. Hamster 2001 Voorjaarsinventarisatie. Buro Natuurbalans/Limes Divergens, Nijmegen, Nederland.
Kuil, R. van der. Activiteiten [Zoogdierenwerkgroep] Zuid-Holland. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 9-10.
Kuil, R. van der. Landelijke telling meervleermuizen 2001.Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 37, 13 (2): 7-8.
Kuil, R. van der, A-J. Haarsma & J. van Beek. Vale vleermuis in Den Haag. Mammalaar 2001 (1): 31. Zie ook: Zoogdier 12 (1): 27-28 / Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 17.
Kunst, P.J.G., R. van der Wal & S. van Wieren. Home ranges of brown hares in a natural salt marsh: comparisons with agricultural systems. Acta Theriologica 40: 287-294.
Kurstjens, G. Toekomst van de bever in Limburg. Nieuwsbrief Beverwerkgroep Nederland / VZZ, Castor 9: [1-2].
Kurstjens, G. Toekomst voor de bever in Limburg, deel 2: locatiestudies en bescherming. Ecologisch

Adviesbureau Gijs Kurstjens, Beek-Ubbergen, Nederland.

Kurstjens, G., H.J.G.A. Limpens & B. Crombaghs. Ecologisch veldonderzoek insecten, vissen en vleermuizen in het kader van operatie Bottleneck. Deel 2. N296. Ecologisch Adviesbureau Gijs Kurstjens, Beek-Ubbergen, Nederland.

Laar, V. van. Overzicht van de vissen, amfibieën, reptielen en zoogdieren, waargenomen in het gebied Birkhoven-Bokkeduinen e.o. Te Velde 42: 5-22.

Laar, V. van. Stadsecologie in de praktijk [o.a. over de herkomst en het beheer van zoogdieren in stedelijke gebieden]. Syllabus bij de PHLO-cursus *Ecologie in beleid en beheer van stad en land*. Stichting Post-Hoger Landbouwonderwijs, Wageningen, Nederland.

Landelijke Coördinatie Commissie Muskusrattenbestrijding. Jaarverslag 2000. Dienst Muskusrattenbestrijding, Den Haag, Nederland.

La Haye, M. Braakballen[analyses uit Overijssel]. Kerkuilwerkgroep West-Overijssel/Noordoostpolder, Nieuwsbrief 14: 14-15.

La Haye, M. Noordse woelmuizen in de Biesbosch. Onderzoek naar het voorkomen van kleine zoogdieren in Nationaal Park de Biesbosch in 2000. Mededeling 51. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland. Zie ook: Veldwerk 2 (3): 6-7.

La Haye, M. De noordse woelmuis op de Zuid-Hollandse Eilanden in 2000. Rapport 2001.15. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.

La Haye, M., P. Bergers & W. Nieuwenhuizen. Beschermingsplan noordse woelmuis: Maatwerk vereist! Zoogdier 12 (2): 3-8.

La Haye, M., F. Mertens & W. Nieuwenhuizen. De noordse woelmuis in Fryslân: pompen of verzuipen. Twirre 12: 121-124.

La Haye, M. & F. Tjalma. Object Dorst, resultaten roestplaats [braakballen-onderzoek]. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem / Vogelwerkgroep Breda, Breda, Nederland.

Lautenbach, P. Het Eilandkonijn. Stichting Verenigde Ooster Combinatie Terschelling i.s.m. Centrum voor Natuur en Landschap Terschelling. Van Gorcum, Assen, Nederland.

Lautenbach, P. De geschiedenis van het Terschellinger konijn. Sjouw 24 (1): 1-3, 15.

Lauwerier, C.G.M. & J.T. Zeiler. Wishful thinking and the introduction of the rabbit to the Low Countries. Environmental Archaeology 6: 87-90.

Lensink, R., A. Bak & T.J. Boudewijn. Effecten van verontreinigingen in Maasuiterwaarden op dassen; literatuurstudie en bouwstenen voor veldonderzoek. Project Ecologisch Herstel Maas. Rapport 36-2001. Rijksinstituut Zuivering Afvalwater, Lelystad / Rijkswaterstaat Limburg, Maastricht, Nederland.

Limpens, H.J.G.A. Beschermingsplan vleermuizen van moerassen. Mededeling 53. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.

Limpens, H.J.G.A. Assessing the European distribution of the pond bat (*Myotis dasycneme*) using bat detectors and other survey methods. Proceedings of the 4th European bat detector workshop. Nietoperze II: 169-178.

Limpens, H.J.G.A. Notitie vleermuizen en A73. Validering van de door Rijkswaterstaat beschikbaar gestelde informatie over vleermuizen ten behoeve van de toetsing van de in het kader van de Natuurbeschermingswet ingediende ontheffingsaanvraag voor het A-73 tracé Swalmen op de oostoever. Eco Consult & Project Management, Wageningen.

Limpens, H. & W. Bongers. Een beschermingsplan voor de meervleermuis. Zoogdier 12 (1): 20-23.

Limpens H.J.G.A. & A. Roschen. Baustelle einer systematischen Fledermauserfassung. Teil 2: Effektivität, Selektivität und Effizienz von Erfassungsmethoden. Nyctalus (N.F.) 8: 185-204.

Limpens, H.J.G.A. & L.S.G.M. Verheggen. Zoogdieren langs de A12. Rapport 2001.028. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.

Limpens, H., W. Bongers & W. Helmer. Territorium en strategie van de rosse vleermuis in de paartijd. Zoogdier 12 (2): 26-27.

Lina, P. Rabiës bij vleermuizen in Nederland. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 38, 13 (3): 12.

[Lina, P.] Vleermuiskasten, de zin en onzin van het gebruik ervan. Dierplagen Informatie 4 (4): 12-13.

Linden, P. van der. Faunapassages N237. Projectbureau Els en Linde, Zaandam, Nederland.

Linden, P. van der & P. van der Steen. Eekhoorns tellen met scholieren. De Wijde Blik 16 (3/4): 3-9.

Mager, J. Laatvlieger met slechts één vleugel. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 37, 13 (2): 15.

Manen, W. van. Invloed van weersomstandigheden op het gedrag en jaagsucces van overwinterende ransuilen *Asio otus* [braakbalanalyses]. Limosa 74: 81-86.

Martens, J.M. Dispersal behaviour of the pine marten (*Martes martes*), a simulation of movement patterns. Wissenschaftliche Mitteilungen aus dem

Vlaming, P. Zoogdieropvang Stichting Damland. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 13.
Vlaming, P. Prikkeldraadslachtoffers en andere misvormingen. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 38, 13 (3): 12-13.
Vliet, F. van der. Monitoring-onderzoek in Amsterdam. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 35, 12 (1): 6-7.
Vliet, F. van der. Waarnemingen tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus* in de herfst en winter 2000-2001. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 14-15.
Vliet, F. van der. Rosse woelmuis op Texel II. NOZOS-Nieuws 7 (3): 3-4.
Vliet, F. van der. Bijzondere vleermuiswaarnemingen in Amsterdam. NOZOS-Nieuws 7 (3): 9-10
Vliet, F. van der. Het beheer van reeën en vossen bij Staatsbosbeheer onder de loep. Studentenrapport. Rijksuniversiteit Utrecht / Staatsbosbeheer, Utrecht, Nederland.
Vogelringgroep Schiermonnikoog. Meervleermuis in de netten. Zoogdier 12 (4): 33.
Voûte, A. & W. Bongers. De vroege geschiedenis van het vleermuisonderzoek in Zuid-Limburg. SOK-Mededelingen 36: 18-29.
Vries, S. de. Hamsters fokken is nachtbraken. Zoogdier 12 (1): 9-10.
Vries, F. de & E. Staats. Beheer van de vos noodzaak in Noord-Holland? Vossenproblematiek (deel 2). De Kieft 25 (3): 8-10.
Vulink, J.T. Hungry Herds. Management of temperate lowland wetlands by grazing. Proefschrift. Rijksuniversiteit Groningen, Groningen, Nederland.
Wansink, D. Voorkomen van [internationaal interessante] soorten in Nederland. Rapport 2001.06. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Wansink, D. Zoogdieren langs de Boven-IJssel. Rapport 2001.09. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Wansink, D. Zoogdieren langs de A1 Barneveld-Hengelo. Rapport 2001.14. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Wansink, D. Zoogdieren langs Rijksweg 35 Almelo – Wierden en traverse Nijverdal. Rapport 2001.17. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Wansink, D. Zoogdiereninventarisatie haven Bergen op Zoom in 2001. Rapport 2001.19. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Wansink, D., A.J. Haarsma & L. Veen. Zoogdierinventarisatie polder Stededijk in 2001. Rapport 2001.18. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Weenink, H. & H. Dekhuijzen. Bescherming van mezenkasten tegen predatie door marterachtigen. Op het Vinkentouw 93 (3): 8-9.
Welschen, N. Braakballen op een presenteerblad [o.a. noordse woelmuis, Alblasserdam]. Onze Waard, 32 (1): 19-21.
Weinreich, H. [Vleermuizen in] Het Houbensbergske [bij Margraten]. Limburgs Landschap 28 (3): 24-25.
Wieren, S.E. van & P.B. Worm. The use of a motorway wildlife overpass by large animals. Netherlands Journal of Zoology 51: 97-105.
Wijs, R. de. Monitoring van vleermuizen in de vleermuisgang Hoge Vaart 2000/2001. Voortgangsrapport 3. Rapport 2001.11. Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem, Nederland.
Wijsman, H. Boommarters [Utrechtse Heuvelrug]. Mammalaar 2001 (2): 18-20.
Worm, B. Het ree in de 21e eeuw. Capreolus 9 (29): 3-7.
Zijlstra, M. Jaarverslag 2000 "Ferban foar oare bisten" van de Fryske Feriening foar Fjildbioloy. Vleermuiswerkgroep VZZ, Nieuwsbrief 36, 13 (1): 11-12.
Zijlstra, M. De meervleermuis: prioritaire soort voor Fryslân. Twirre 12: 186-187.
Zijlstra, M. De eekhoorn: typische soort van de Friese zandgronden. Twirre 12: 187-188.
Zijlstra, M. De noordse woelmuis: zwaar beschermd, maar ernstig bedreigd. Twirre 12: 188-189.